

Til lovforslag nr. L 9

Folketinget 2011-12

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 12. januar 2012

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af straffuldbyrdelesloven og retsafgiftsloven

(Revision af straffuldbyrdelesloven m.v.)

[af justitsministeren (Morten Bødskov)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget. Justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1 og 2. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3-6.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 9. november 2011 og var til 1. behandling den 17. november 2011. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 21. juli 2011 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 561 (2010-11, 1. samling). Den 7. november 2011 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 10 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Justitsministerens svar på spørgsmål 10 er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Udvalgets bemærkninger

Udvalget har noteret sig, at justitsministeren i sit svar på L 9 – spørgsmål 10 har oplyst »Direktoratet for Kriminalforsorgen vil imidlertid følge udviklingen på området, således at erfaringerne med reglerne kan indgå i den løbende vurdering af straffuldbyrdelesområdet«.

4. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, S, DF, RV, SF, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af justitsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Enhedslistens medlemmer af udvalget mener, at forslaget indeholder væsentlige mangler og kritikpunkter. Først og fremmest havde Enhedslisten gerne set, at man havde benyttet lejligheden til, at få en mere grundlæggende diskussion af straffuldbyrdelen i Danmark, som tager sigte på at indrette straffuldbyrdelen og Kriminalforsorgen, så man i højere grad kan motivere og støtte indsatte til at etablere et liv uden kriminalitet efter endt afsoning. Samtidig mener Enhedslisten, at man med dette forslag ikke tager hånd om det formentlig største problem inden for Kriminalforsorgens arbejde, nemlig den massive overbelægning i fængslerne, og at man tværtimod med flere af forslagene begrænser elementer, som har en positiv resocialiserende effekt. F.eks. mener Enhedslisten, at adgangen til gudstjenester for de indsatte er af stor betydning både i forhold til den indsatte religion og som et positivt element i forhold til de indsatte oplevelse af fællesskab. Denne begrænsning af adgangen til de fælles gudstjenester, som lovforslaget indebærer, vil ikke styrke det resocialiserende arbejde, ligesom enkelte indsatte misbrug af Kriminalforsorgens manglende udbud af beskæftigelse ikke bør give anledning til at begrænse de indsatte ret hertil, men tværtimod burde give anledning til at sikre, at der altid udbydes beskæftigelse, fordi beskæftigelse er et vigtigt element i det resocialiserende arbejde.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

1) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 23, stk. 2, nr. 7, ændres ».« til: »«,«
[Redaktionel ændring]

2) Nr. 14 affattes således:

»14. I § 60, stk. 1, indsættes efter »Direktoratet for Kriminalforsorgen og institutionen kan«: »uden retskendelse«.«
[Redaktionel ændring]

Af et *mindretal* (EL):

3) Nr. 19 affattes således:

»19. I § 63 indsættes efter stk. 7, der bliver stk. 8, som nyt stykke:

»Stk. 9. Udelukkelse fra fællesskabet foretages for et begrænset tidsrum ad gangen og må ikke overstige 3 måneder. Direktoratet for Kriminalforsorgen kan dog træffe afgørelse om udelukkelse fra fællesskab i mere end 3 måneder, såfremt der foreligger helt særlige omstændigheder. I givet fald finder stk. 8, 2. pkt., tilsvarende anvendelse.«

Stk. 8 bliver herefter stk. 10.«

[Udtrykkelig angivelse i lovteksten af, at udelukkelse fra fællesskab kun må foretages for et begrænset tidsrum ad gangen]

4) Efter nr. 21 indsættes som nye numre:

»01. I § 112 indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) en afgørelse efter § 63 om udelukkelse fra fællesskabet,«

Nr. 3-9 bliver herefter nr. 4-10.

02. I § 112, nr. 5, som bliver nr. 6, ændres »nr. 4« til: »nr. 5«.«

[Mulighed for, at afgørelser om udelukkelse fra fællesskabet kan indbringes for domstolene i medfør af straffuldbyrdeslovens § 112]

5) Nr. 22 affattes således:

»22. I § 112, nr. 9, som bliver nr. 10, indsættes efter »strafcelle«: »i mere end 7 dage«, og »jf. nr. 3« ændres til: »jf. nr. 4«.«

[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 4]

6) Efter nr. 22 indsættes som nyt nummer:

»03. § 122, stk. 1, affattes således:

»Såfremt en afgørelse efter § 112, nr. 2 eller nr. 7, 1. led, opretholdes, kan spørgsmålet på ny indbringes for retten, når der er forløbet 6 måneder fra kendelsens afsigelse. Såfremt en afgørelse efter § 112, nr. 7, 2. led, opretholdes, kan spørgsmålet først på ny indbringes for retten, når der er forløbet 1 år fra kendelsens afsigelse. Afgørelser efter § 112, nr. 1, 4-6 og 8-10, kan ikke på ny indbringes for retten.«

[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 4]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget er en redaktionel konsekvens af forslaget om at indsætte to nye numre i straffuldbyrdeslovens § 23, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Til nr. 2

Ændringsforslaget er en redaktionel konsekvens af den ændring af straffuldbyrdesloven, der er gennemført ved § 1, nr. 2, i lov nr. 183 af 8. marts 2011 om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Anvendelse af peberspray som magtmiddel, undersøgelse af den indsatte person og opholdsrum og udvidelse af behandlingsgarantien for indsatte i fængsler og arresthuse). Ved lovændringen, som trådte i kraft den 1. juni 2011, blev straffuldbyrdeslovens § 60, stk. 1, ændret, således at ikke kun den pågældende institution, men også Direktoratet for Kriminalforsorgen, kan foretage undersøgelser af, hvilke effekter en indsat har i sin besiddelse i sit opholdsrum eller på sin person.

Til nr. 3-6

Enhedslisten finder, at det er positivt, at man med lovforslaget sætter en fast begrænsning på længden af tidsrummet for enerumsanbringelser, men mener ikke, at man burde fastholde muligheden for at dispensere fra denne grænse. Da fællesskabet er ekstremt vigtigt for de indsatte ve og vel, fremsætter Enhedslisten ændringsforslag om, at en udelukkelse fra fællesskabet altid kun må ske for et begrænset tidsrum ad gangen. Desuden finder Enhedslisten, at man burde have sikret adgang til domstolsprøvelse af de tvangsmæssige enerumsanbringelser, da disse har samme skadelige effekt som isolationsfængsling. For at sikre de indsatte mulighed for at få prøvet retmæssigheden af tvangsmæssige enerumsanbringelser, og da disse kan have både indgribende og skadelig effekt på de indsatte, fremsætter Enhedslisten ændringsforslag om, at de indsatte får mulighed for at klage over disse afgørelser efter straffuldbyrdeslovens § 112.

Jacob Bjerregaard (S) Julie Skovsby (S) Maja Panduro (S) Mette Reissmann (S) Ole Hækkerup (S) Rasmus Prehn (S)
Jeppe Mikkelsen (RV) Zenia Stampe (RV) Camilla Hersom (RV) Ida Damborg (SF) Anne Baastrup (SF) fmd.
Pernille Skipper (EL) Johanne Schmidt-Nielsen (EL) Frank Aaen (EL) Doris Jakobsen (SIU) Kim Andersen (V)
Preben Bang Henriksen (V) Inger Støjberg (V) Karen Jespersen (V) Jan E. Jørgensen (V) Karsten Lauritzen (V)
Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Pia Adelsteen (DF)
Kim Christiansen (DF) Simon Emil Ammitzbøll (LA) Tom Behnke (KF) nfmd.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 9

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra justitsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	1. udkast til betænkning
5	Ændringsforslag, fra justitsministeren
6	2. udkast til betænkning
7	3. udkast til betænkning
8	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
9	4. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 9

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om redegørelse for, om det er muligt at etablere afsoning under forhold, hvor hensynet til barnets tarv kan blive varetaget i større omfang end nu, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om redegørelse for baggrunden for, at så mange indsatte i de danske fængsler deltager i gudstjenesterne i fængslet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om teknisk bistand til ændringsforslag, der sikrer, at enerumsanbringelse altid fastsættes i et begrænset tidsrum ad gangen, og at der gives klageadgang som foreslået af Institut for Menneskerettigheder i deres høringssvar, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, under henvisning til besvarelse af L 9 spørgsmål 1, at når indsatte kan have deres barn med under afsoning, mener ministeren så ikke, at det vil være muligt, nu når der er tale om så få børn, at sikre de nødvendige faciliteter, for at disse børn fortsat kan medbringes, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om besvarelse af L 9, spørgsmål 2, om indsattes mulighed for at deltage i gudstjenester skal forstås således, at ministeren kan garantere, at en eventuel begrænsning af deltagelse i en gudstjeneste, der ikke er begrundet i, at man konkret er blevet nægtet deltagelse, først og fremmest vil blive løst ved at afholde yderligere gudstjenester, og at der kun rent undtagelsesvis vil ske transmittering via internet eller tv, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om ministeren ikke er enig i, at en begrænsning af deltagelse i en gudstjeneste, der ikke er begrundet i, at man konkret er blevet nægtet deltagelse, som altovervejende hovedregel vil blive løst ved at afholde yderligere gudstjenester, og at der kun rent undtagelsesvis vil ske transmittering via internet eller tv, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 7 Spørgsmål om en redegørelse for, i hvilket omfang det forventes, at indsatte henvises til at overvære gudstjenesten via internet eller tv, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm., om hvilke hindringer der måtte være for at sikre afsoning under sådanne forhold, at småbørnsforældre har mulighed for at medbringe sit barn under afsoning – under hensyntagen til det meget begrænsede antal børn, der på forventes at blive omfattet af lovforslaget, og uden at opholdet samlet set vil være stridende mod barnets tarv, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm., om en redegørelse for, hvilket alternativ der påtænkes for de små børn, som fremover vil blive frataget muligheden for at være sammen med sin far eller mor under dennes afsoning, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om ministeren vil være indstillet på at evaluere konsekvenserne af de nye regler om begrænset deltagelse i gudstjenester og den begrænsede adgang for at medbringe sit barn under afsoning efter en toårig periode, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

Et af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og justitsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål 10:

Under henvisning til ministerens besvarelse af spørgsmål 4 og 5, vil ministeren da være indstillet på at evaluere konsekvenserne af de nye regler om begrænset deltagelse i gudstjenester og den begrænsede adgang til at medbringe sit barn under afsoning efter en 2-årig periode og allerede nu kræve, at der sker en registrering af de relevante oplysninger til brug for evalueringen?

Svar:

Med lovforslaget lægges bl.a. op til, at det fremover skal være muligt at nægte grupper af indsatte (ikke kun som i dag bestemte indsatte) adgang til gudstjenester mv., hvis ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn gør det påkrævet.

Lovforslaget indebærer endvidere, at børn, der er fyldt 1 år, men ikke 3 år – som noget nyt – kun vil kunne medbringes af en indsat, hvis både den pågældende institution og de sociale myndigheder skønner, at forholdene i institutionen er forenelige med hensynet til barnet. Endvidere vil barnet – som hidtil – kun kunne medbringes, hvis den indsatte selv er i stand til at passe barnet.

Henset navnlig til, at der med lovforslaget alene er tale om ændringer af mere begrænset karakter i forhold til de nugældende regler på området, finder Justitsministeriet ikke grundlag for at iværksætte en særlig evaluering af de nye regler. Direktoratet for Kriminalforsorgen vil imidlertid følge udviklingen på området, således at erfaringerne med reglerne kan indgå i den løbende vurdering af straffuldbyrdesområdet.